

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

Sefer 'Avodat Yiśra'el

Yiśra'el ben Shabtai <mi-Ḳoznits>

<ץינזאקמ> יתבש ןב לארשי

Lemberg, 1865

תוכלה ישודיח

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-9444

ואין שמעתו ריך שנתבשל דף צ"ו ע"ב ודף צ"ז :

ביום ד"ה אכל נללה כו' דמטעם מליחה נאמר כו' עכ"ל
ויש להקשות למה קמ"ל אף דנתבשל אין הרוטב
והוא חתיכות מלטרפין (והא דלא נאמר חייב במליחה י"ל)
דמטעם מליחה ה"י הנשר יותר וה"י נו שמים (וקודם הבישול
הסוף מנתו) ואפשר דמקדים לתירוק צ"י דתוס' לעיל (ד"ה
אם יש בה כו') ודו"ק :

כאשר דתוס' יאמרו דכדרי הרא"ה (עונת גרין) דנולתיה
ול"י לא מהני ס' כיון שאין רוטב שפיר ומקדים דהא
נדר נאמר (במליחה ולא מהני ס' וטוב אינו חוזר להיתר
(בבישול) אפי' למה אשפר לטותמו ונתר תכ"ס דכחל דלקמן
ודו"ק :

אבל אפשר דהרא"ה לא קאמר (דלא מהני ס') רק להאמה
דל"י אינו חוסר (כדאמר שמואל) רק בשמן ושום פשטע
עין נהרין אכל (בלא חך דשמואל) ה"י הו' חמירין דל"י חוסר
הו' כמו ביטול ושייך ביה ס' ודו"ק :

בתוס' ד"ה מלחא אזר כו' ואין ז' טעם כו' עכ"ל ואפשר
(הטעם) משום דתנינ' ונשר נחלב גמירין וטעם נאמר
כחל ולא מלי חתיכה והיינו דרך ביטול - עיין נהרין ס"ס כל
הנשר (בסוגי' דטעם חלב) ודו"ק :

בא"ד אלא ל"ל כו' ועיין נהרין ס"ס כל הנשר (בסוגי' א'
דטעם חלב) דמקשה ע"י מהא דאפשר לקוחטו חוסר
ומליחה דתוס' סברו דסם נאמר צו מנעט מן האיסור ועיין בשמעתא
דאפשר לקוחטו דרש"י - אכל הכא דאינו מתפשט האיסור כלל
ונתר ורין לא סבר הכי ודו"ק :

בד"ה שאני חלב דמטעפס לכך חוסר אפי' הראש כו' (היינו)
כתיב הרא"ה הוצא כאן נהרין דלא מהני ס' (בל"י)
ג"ס ומהא מקדים מהא דנשך מרוטבו דקני בטיילה דל"ל כתיב
הרין צ"י כל הנשר דמייירי טעיה צו ס' דהרי אפי' חוסר
מירטו דרוטב אינו מתפשט כ"כ וזה כתיבין צ"י דהרין טס
הרא"ה דלא סובר זה החירוק לכן הוכיח טס דחם לחוד ואין
אינו חוסר יותר מנטיילה והוא מקדים תוס' א"כ בנתני' כו'
ול"י למה נהרין ד"ס ס' נגד השומן דהרי לא מהני ס' - אכל
בנטי' מונח בקבוצת הראש דס"ל דנגד השומן דגיד לרין ס'
(נגד) וכן נראה מדברי הרין והרונגין דסם לא פלגו. אהא
(ומאכל כקושי' תוס') רק אהא דרבינא (אנחי שרי ר' אחי
וזה השומן מתפשט) דע"כ מייירי משומן (ואין צו ס' ונדאמר
דבינא) ודו"ק :

בא"ד והרב ר"ע נפרס כו' - הרב ר"ע צודאי לא סובר
כהרא"ה כו' (וס"ל כתיבין צ"י דתוס' ד"ה הוא כחוס
ה"ה טע"ה ס"ל להרב ר"ע דכל חלב מתפשט) (בא"ד) ורבינא
ואמר כו' והא דלא מקדים מר"י דאמר נדן צ"י ד"ל דלדברי
הנטי' אחר (דס"ל לתנ"י ד"ס בנידון בנטי') עיין נהרין ס'
ה' ומייירי דנוף גיד נחערב ונחפיר לפירוקין דק"ס שאינו
נ"י ונטל צ"י ואפשר דמחרי"ס סובר דעין צונוטו בנשאר ואז
לא שייך צונוטו שאין בנידון בנטי' דמשהו מיהא הו' (וגם בלא
עירור חוסר צונוטו ובאינו מייט לא שייך עירור דהא ניכר משהו
לא חוסר מהרי"ס דעירור חוסר או אפשר דמנוק דגם צ"י
אמר נמשהו אז לרין ברוטב ס' דווקא לומר נמנוק דגם צ"י
ולכך לא קשה מר"י ד"ל דמייירי כה"ג) :

ג"ה אפי' כחוס הוא כו' ונטל צ"י עכ"ל היינו דלא כהרא"ה
(דס"ל דאינו מועיל ס' בל"י) :

ג"ה אחר רבא כו' ובשל תורה הלך אחר התמונה כו' אינו
צדור כ"כ דכיון דכבר יש ס' כבר אינו טל תורה -
ר"ע - נא ד ומשני רב גזר כו' דכיון דכבר הביא גמ' הא דאמר

(רז) כל האיסורי צונוטו א"כ חוץ (מתרי טעמא) נקט אכל
לפי בירכת רב לטעמיה ונקטי (תוס' שפיר) דלא ה"ל להביא
כלל הא (רז ס"ל) צונוטו בנשאר (ד"ל הטעם כמו לרזא
ונזה מיושב קושי' מהרש"ה) וק"ל :

בא"ד והא דלא חשיב חמץ בפסח כו' פירוש דה"ל להבדיל
להוכיח נמי ומכלן וק"ל :

בא"ד אכל נאמר איסורי' הלכתא כר"י כו' בפסחי' סיינו
מדאמר חמץ בפסח בין צונוטו בין שלא צונוטו נמשהו
ולא אומר קתם אסור כתיב רז אלא דרב לטעמיה דאמר בכל
איסורין צונוטו בנשאר וא"כ חוסר קתומא נמשהו נמי בנשאר ואיחור
סבר בכל איסורי' נס' לכך לרין לפרש הכא בנשאר ולס"י ה"ס
ניחא קתם הא דאמר רב לטעמיה ודו"ק :

ע"ב צנוט' רבינא אסור - כתב הר"ן (דאוסר נשום שומן
הגיד) והא דאמר לעיל דמטעפס (גם בל"י ואנחי שרי
רז אחא) כתב הרונגין דווקא בל"י ולא במליחה דהו' כרוחמ
דל"י ולא בל"י דל"י ה"ל לוומר מליחה בל"י כתיב כרוטב כרוטב
וכן ל"ל להרא"ה והפוסקים דל"י בנטיילה ומדיחה בקליפה ודו"ק
ולס"י קשה אינו מליחה כרוחמ הוא כרוחמ דבישול ולא בנטיילה
(מנשם אכל כרוטב הו' בבישול מנשם) כיון שאין טס רוטב במליחה
הו' רק כמו טיפה שנפלה על חתיכה בקריחה שחון לרוטב דכל
החתיכה חוסר כתיב הר"ן ופסקו המחבר ס' ל"ב ע"ס צ"י
לתיירוק צ"י ואפשר דמהא הול"ה חוסר דווקא דבר לח כמו חלב
ולא בדבר גוש דעומד נעננו (נזה גם בקריחה בלא רוטב אינו
חוסר יותר מל"י) ודו"ק אך ע"י כיון דלרונגין זה השומן דגיד
נמי מתפשט שפיר קשה (כנ"ל דהא בקריחה גם בלא רוטב
חוסר נזה כמו בל"י) ואפשר דהרונגין ס"ל כמו שמוקד טס
הרין דאפילו מחתיכה לחתיכה טולט (גם חון לרוטב וא"כ רוחמ
דבישול ד"י) כבישול (וא"כ לא יהיה חילוק בין מליחה לכרוטב)
ול"ע דאפי' יש לחלק ד"י מקודם (ברוחמ דבישול חון לרוטב
אכל בבישול מנשם הכל מלטרף) ודו"ק :

רש"י ד"ה צנוטי' דנגע כו' ואיסור דאורייתא הוא אזלין
לחומר כו' עכ"ל ג"כ קשה הרי רש"י פוסק לקמן
דטעם כעיקר לאו דאורייתא א"כ ה"ל דרננן וז"ל דהשויט
מדאורייתא וא"כ אין חילוק בין מין צונוטו לשאינו ונוטו דלא
במתכשר (ס' ל"ט וז"ע -

בתוס' ד"ה ובחל מן המנין כו' לאו טעמיה טעם חלב כחל
יותר כו' עכ"ל וכן פסקין כאן ואין להקשות למה
דאורייתא באיסור דנוק מניי' גם כאן נאמר כן וי"ל דהכחל הוא
סוף לכללים וירקות כפי' ל"ד סעיף ו' דהרי הכחל נחלצו כשר
כתיב תוס' א"כ בדבור שאלה זה דכן פסקין ואינו נעשה
נעילה וק"ל :

ולס"י ומחירן היטב הא דנשר שנתבשל בלא מליחה לרין ס'
נגד הנשר (ואין הנשר מלטרף) דהגם דהנשר הוא
דבר היתר ונ"י כיון דע"י הבישול הולך הדם מוקדם למוקם
והוא נעננו האיסור לכן נ"י אכל הכא בלא הנשר טעמו הוא
היתר גמור וטעם היתר ומפני מהו' דרננן ולא גזרו כשלא מ"י
כתיב רש"י (בדף ק"ט) צ"ה אחר רב כו' חלב שחיתה מודכנן
והא כיון דנעננו אפי' חוסר דרננן ליכא עכ"ל אכל צדס
חוסר מוקדם למוקם וזה יש לכיון דכדרי מה"ח דלא כמו שהשיג
עליו הט"י ס' ג' ס"ק צ"י ודו"ק :

בא"ד משמע דפשיטא ליה טיולא טולו כו' עכ"ל היינו ללשון
א' דתוס' שא"כ אכל לנחי דכתבו דאלא מנחה קאי
על הא דאמר וכל מן המנין י"ל דוודאי נאמר צו חלא דלפ"ה
כל מה שפשוט ללחא יולא בקריחה א' וזה היה יודע להם וסברא
זו נוגח נהרין צ"י דבריו ואיני יודע למה המהר"ש לא מ"י
כן בתוס' דבור שאלה וק"ל :

בד"ה אלא מנחה כו' א"כ נסיק כולו כו' והא דאמר צנוט'
א"כ

א"כ מנא ידעינן היינו כתיב' ה"ז ס' ל"ח ס"ק ו' דנשיעור
הזה הרי יהיה הכל נותר והיכן יהיה אסור (והיינו מנא ידעי'
אין לשער וכ"א ישער כפי מה שירא לו) לכן ע"כ בדידיה
משערינן ואם לא היה יולא כוונ' א"כ שוב מטרפין שלא כדון
ושוב הוי לן לומר טע' ספק דרבנן לקולא דהרי הוא ספק לכל
העולם אלא ודאי דהכא י"ל דהוא כן לפי הדין (דפשיטא לחז"ל
שו"א כוונ') ודו"ק (ומיושב קושי' מהרש"א) ולפי"ו יחא כיון
דהרשב"א סוגר בסי' פ"א דספ' לכל הדור הוי נמי חסרון ידיעה
לכן מפרש כלן דבאמת כן מתרין הגמרא דלא נפיק כוונ' כתיב'
הע"ז בשמו ס' ל' ס"ק ב' ודו"ק :

דף ג"ח ד"ה צבילת אפרוח כו' משמע דיש חילוק בין קליפות
לשאינן קליפות כו' והש"ך (ס' פ"ו ס"ק י"ד) כתב
דהפסטי צירושלמי דבאינן קליפות (סג'י) בשיעור אחר היינו
צמיו (בימים דקליפות היתר מטרפין - ול"ע דא"כ (למה אומר
צירושלמי קליפות באינן קליפות בני שיעור) הא אינו כולם (גם
של איסור) אינן קליפות נמי (לכני בשיעור הג"ל דהא) אין
קליפות האיסור מטרפין (לאיסור וא"כ ספיר מוכח כחוס'
ודו"ק :

ברש"י ד"ה הא איכא שלשים כו' וכו' האי מ' מזלולין כו' הרב
הש"ך (ס' פ"ו ס"ק ט"ו) לא ראה דברי רש"י אלו
ודו"ק :

א ע"ב גמ' אלו חנן לקולא במדינן לחומרא במרי' לכאורה
לקמן בשמעת' דטעם חלב בדברי חז"י כתב רש"י
להיפוך דיש ללמוד צב"ח מזרוע בשלה לקולא (להחרי' אם אין
זה טעם) ולכל איסורי' ליכא למילף לחומרא מזרוע בשלה ע"כ
במהרש"א ז"ל וגרסא בשיטות רש"י הודאי לר' יהודה מין צמינו
בעין לא בטל מ"מ (כאן דליכא רק טעם) כיון דטעם כעיקר
לאו דאורייתא א"כ גם צמינו ראוי להיות בטל מן התורה עכ"פ
ובאמת בשמעתין דעיפה חלב משמע לר"י דלא בטל ומקשה
הש"ס דמילף מזרוע בשלה דהיכי דהוי רק טעם בטל ומתירין
קושי' החוס' ד"ה נחאי חזית כו' ומתירין צמיו לענין דרבנן (אין
ללמוד מזרוע בשלה דה"ל חידוש דמבעלין איסור לכתחיל' ולכן
לא ילפינן רק לאסויכתא לחומרא אבל אם לענין דאוריית' שפיר
הוא להיפוך דלקולא מני' יליף דהרי מן התורה מבעלין איסור
לכתחיל' כתיב' הש"ך בשם כל הפוסקים (ואין כאן חידוש
מדאוריית') אבל לא לחומרא ודו"ק :

ג ולכן לקמן בדברי רבא דאמר טעם כעיקר בקדשים דאורייתא
והשלטול מדאורייתא קשי' לרש"י נחאי חידוש הוא ולכן
האר"י רש"י וכתב ומייתקין ל"י לדין כך בידים היינו דמנחה
לחציא אחו' כך בידים עיין בהר"ן וק"ל :

ד ובהא ינחא לשיטת רש"י דלחכי לא מייחתי צרש"י שלפנינו
ראי' מהא דרבא אומר לקמן דרך ביטול אסרה תורה
(כתיב' הר"ש בשמו דמזה ראי' דטעם כעיקר לאו דאורייתא)
משום דלשיטת רש"י גם אי טעם כעיקר דאורייתא נתי' קשה
צב"ח מני'ל דבעינן טעם דהרי ליכא למילף מזרוע בשלה דרבא
סבר דהוא חידוש (גם מדאוריית' כנ"ל) לכן הוכרח רבא לומר
הטעם דדרך ביטול אסרה תורה וגם בל"ה הרי צב"ח באמת
הוא חידוש ע"כ בחוס' (וקשה אפי' אי ליכא ניט נמי מנח"ה
הוכרח רבא לזכ' דרך ביטול אסרה תורה) :

ד ומה סתקשו חוס' על רש"י דה"י לו לפרש דנעלמא טעם
כעיקר דרבנן היינו צמחא או בסי' לק"ו דכוונ' דרש"י
פירש בחטאת כיון דסתמא אמרי' תורה כל אשר יגע הוא גם
במטהו ה"ה בשאר איסורין אי הוי טעמו ולא מנח"ה דאורייתא
הוי נתי' במטהו והרי לרבא ליכא למילף מזרוע להיתר דלכן
צב"ח גריד טעם אחר כנ"ל אלא ודאי דלאו דאורייתא כלל
ודו"ק :

ה ויותר נראה על קושי' ון דחוס' כתיב' הר"ן ונפרט לשיטת
באלו

רש"י דהלכה כר"י דמין צמינו במטהו וא"כ כי אסר טעם
ינחא טעם כעיקר דאורייתא) גם טעמו ולא מנח"ה (ה"י) צמינו
במטהו ומתירין כל קושי' חוס' ודו"ק : וה"י נראה עוד לומר
דהגם דרבא סובר צמינו במטהו מ"מ בפרק התערובות דמתיר
לר"ל דהוא מרי דשמעתין דמין צמינו כרובא והגם שח"כ חת"כ
רבא בפני עצמו אמרו רבנן כרובא מין צמינו בלחמת הר"ן צמית'
הקשה זה לרש"י וי"ל כתיב' חוס' לעיל דהיינו דשוי' צמית'
ולא צמון . ואי בעינן נאמר דמין צמינו במטהו היינו צמין ולא
צטעם דהרי טעמו ולא מנח"ה הוא מדרבנן וא"כ לר"י דהרי
לקמן בשמעתין בשם חלב (אפי' נטעם צמינו) היינו מדרבנן
ושם (בפרק התערובות) הוא מדאורייתא או דר' יהודה לחומ'
צב"ח דווקא דטעם הוא טעם כעיקר אי נינחא דלעולם דייקין
ל"י כצב"ח (היינו כצב"י והצ"ח מובא בצי"ק ס' ל"ד ס"ק ב'
דהנא מצב"ח דייקין ל"י כצב"ח) ודו"ק היטב :

ו אך בהר"ש מקשה ומה דפרק התערובות מהא דרש"י
חטיס ואורז דיולא (אם יש צו טעם דגן ואחל' דרש"י
מתקדם דרש"י הניחא עור רא"י מהא דטעמו ולא מנח"ה
לוקין . והר"ן הגם דמפרש דמיידי דלן צו כזית בכ"ה שרי'
(מניחא רש"י שפיר ראי' דטעם אינו כעיקר מדאורייתא) דין
דאי טעם כעיקר הרי כוונ' אסור ונחאי אלטרופי שייך ומתירין
צזה קושי' הב"י ס' ל"ח עיין עליו (מה שהקשה שם על הר"ן
דחך דר' יוחנן טעמו ולא מנח"ה אינו ענין לפלוגתא דרש"י ותוס'
ובהר"ש כלן האריך לתרן דברי הר"י חיים (דגם אם טעם
כעיקר אינו לוקה בפחות מכוזם בכ"ה דבזה אין היתר לוקה
לאיסור) אבל דברי הר"ן הם כפשוטן (דהחילוק בין כזית בכ"ה
או לא הוא משום טעם אינו כעיקר) אלא ודאי טעם כעיקר
לאו דאורייתא וא"כ כיון דאינו חייב רק משום האיסור עליו
ולכן בעינן זית בכ"ה (ואינו חייב עד שאוכל כל הפרק) וזה
דברי ר"י לשיטת רש"י טעמו ומנח"ה לוקין זה כזית בכ"ה
דאי חייב על המנח"ה דמלטרף אבל כי אינו זית בכ"ה הוא קטנה
ולא מנח"ה דהרי מנח"ה אינו מלטרף (ציוותר משיעור א"ס) ולכן
בחלי' שיעור . ועל הטעם אינו חייב רק מדרבנן וא"כ חלב
שנתענך בקדירה הגם דהטעם הוא מדרבנן אי יש צו כזית
בכ"ה הוא חייב משום המנח"ה . ואי ליכא כזית בכ"ה הגם
דמשום טעם הוא רק מדרבנן מ"מ משום המנח"ה הוי כמו חלי'
שיעור ומנח"ה מה שמנגיטין השעם דלא לבטיל כרוב כתיב' צמינו
(דע"י) הטעם ה"ל כניכר האיסור ולא בטיל) ומיין על התוס'
כנ"ל ובחיי' ינחא הא דעיסה של חטיס ואורז דאי חית' א"ס טעם
דגן יולא והיינו כזית בכ"ה וברובין דברי רש"י (ו) ובהנ"ל ינחא
הא דאמר רבא צפי' התערובות מין צמינו כרוב ושאלו דר' י
צטעמא (אך רבא כעיקר לאו דאורייתא) דהטעם הוא פשוט
שלא יתבטל הבעין (להחמייד על המנח"ה) ועי"י היטב כלן דברי'
אך מה שפייס הר"ן ואי לא יהיב טעמא בסי' הר"ש"י ס"ל דגם
צמי' כלל ס' אפי' (יש צו גם מנח"ה) בעיין ולהר"ן מני' טעם
דהוא רק מדרבנן (כמו מין צמינו דלר"ן ס' מדרבנן) ודו"ק
וברור :

ח ובענין החילוק סה"ך והרשב"א סוגרים דאי ליכא כזית
בכ"ה הוא דאוריית' (כמו חלי' שיעור) וכן משמע
מדברי הר"ן ב"ח כ"ה אלו עוברין אבל הרמב"ם סובר דאין איסור
דאוריית' אין צו (דחלי' שיעור ע"י תערובות אינו חייב) ולכן
נראה דברי הרמב"ן דהרי חוס' כתבו באלו עוברין (דף
ד"ה כנאן כר"א ובתנחומ' דף כ"ה) דלחביי בשאר כל תערובות
(דדריש כי כל על עירובו) כיון דהוא חלי' זית בני' קרא' וכל
לבטל (כ"כ שם בתנחומ') וא"כ ציוותר מנח"ה איכיל' פירש
הוא פחות מכוזם (ע"י תערובות) ובטל מדאורייתא אבל
דייקין יש להוכיח (דאסור) דהרי ר"י דדריש כל חלב
שיעור דאסור אלא שאין חייב מלקות עד כשיעור וסגנו' ודו"ק
באלו

לענין היסוד הנטורף לאיסור צענין איסור יוסר וצנין מקרי כפישי וא"כ אין דברי מהרש"א שם מוכרחים - ודוק :
עו ודע דהוסיף בפסחים דוחמליים דהוי שלא צנינו ל"ל על קושי' דעמס בעיקר כו"ש חוס' פרק ג' מיניס ודוק :

דף ק"א בשקדום וסלקו בו אפי' לא נחמי טעם נמי כו' קושי' זו איחא צהרין לכ"ע (גם לחיפוף רבא) אלא דהחוס' סמינו אחמי מטום דהיינו יכולים לומר דצנינות זו הוא קושי' ר' ספרא אפי' לא כ"ש נמי דהיינו (דחוסר) צכ"ד ואחא מקשי' דאחמי מאי חירף אצ"י וצנינות גם על דבא קשה וק"ל :

והנה ונזכר דברי הרשב"א שהביא מהרש"א ק"י תו"כ דכל שנעשה כך לא בטל אף שאין בו טעם רק לקושי' ד"י מיני מדינה - והיינו לאיסור והבתי דמוקי ב"ש היינו מדינה וצדוק דעיקר ראייתו הוא מ"ר"א - דאי הא דעבדין דאי לא הוי כמו נטעם צוודאי גם ל"ר"א לא ה"י חייב וה"י לא אלא ע"כ דה"י דעבדין לקושי' הוא פעולה דלא להתבטל דאם לאו לאו מנטורף (היתר לאיסור וה"ו רק ח"י שיעור) ודאי היתר מנטורף לאסור צמחן מ"ינינו דכל למלקות ודוק וצברו :

צ והנה צהרין יש עוד קושי' דוקא לאצ"י ל"ל לומר חמינ' דה"י צל"ה איסור הר' אפון (הצנענה צח"כה) אסור צמינו צמשהו דלרצא (כ"חא) דנטל צרוטב (אצל ע"י דח"י) ליכא צרוטב לנטל (הכל) משא"כ לאצ"י ורצא לדעת החוס' דצברי דלחכי לא ק"ל לאצ"י סליק מינו כו' ומשום דיוכל לילך הטעם מהצנ"ל גופי' (צלל חרוטב) לכל החמיכות הסמוכין לה משא"כ (אי לא ה"ו חמינ') הכא כיון דכבר האיסור צלוע ואינו יולא מחמיכה לחמיכה אלא ע"י רוטב וא"כ צוודאי ה"י מתבטל ע"י הרוטב וק"ל :

לדברנו ועוד דלמר ר"י ח"י שיעור אסור מן החור' לרוביהם כיון דהוא ח"י שיעור ככר הוא בטל מן התורה אלא ודאי צהרין ו"ש ליישב לדעת הרמב"ם מ"ת יש מקום לדבריהם ג' ודוק :

ג א"ג והוא העיקר לפת"ש חוס' ע"כ ד"ה סליק כו' ובכל מקום שיטת היתר הוא ולפיכך שייך לומר סליק משא"כ ה"ס דמינו עצמו ומשום לא אמרינן סליק כו' וא"כ י"ל דאצ"י ק"ל דכיון דח"י ה"י כמו טומאה וא"כ לר"ך רב לומר ח"י דלחכי ל"א סליק דוק (וג"ל גם שאר החמיכות כולן נעשים ככילה לכן ה"ל כמו טומאה) ומה שמירטו חוס' דנמשהו לא כ"י היינו להיות נחשב מינו (כמינ' צנקודות הכסף ס"י ל"ג) אצל ח"י גם צמשהו כ"י ומש"ה גם כל החמיכות כולן כ"י ודמי לטומאה :

ב"ש"י צ"ד דה"י גיעולי עכו"ם וכו' צ' כחוב' היינו לרצנן וכחצו עוד או דגיעול בעכו"ם חידוש היא צמח' להיתר מנטורף לאיסור היינו לר"ע וה"ס פליגי אפוגי' תפחים וה"א דלא ילפי' מנזיר להיתר מנטורף לאיסור ומנהרש"א ה"ס (דף מ"ה) דה"ל כו"ר ע"כ משא"כ שני כחובים וה"י א"כ סוגר דמשהו הוא לטעם בעיקר - אלא ננטורף לומר כמינ' מ"י (דנזיר חמיר) דאסור גם צחמליים אצל אי ה"י ק"י גם צמח' על טעם בעיקר ה"י ילפינן צמח' ה"ל מנזיר ומשהו ורצא ח"י צמח' (דף מ"ה מ"ש) שם ורצנן דפליגי עלי' דר"ה) ו"י ק"י להלכה לה"י אמוראי צמח' וצברי ד"י מיני מדינה ה"י ח"י טעם וה"א (הטעם שכתב רש"י) סמטו לומר דה"י מרצנן ל"ל הסוגיא דפסחים סוגר דה"י (נד' מיני מדינה) רק לקושי' ולטעם בעיקר ה"י דאורייתא ככולי עלמא - ומתירין צמח' ק"י מהרש"א ז"ל שם (על רש"י הג"ל) - ודוק :

ד אבל לפי החיפוף הקודם צלות צ' ח"י צמח' שהחמיכה ראשונה כ"י ע"י הטעם לא סליק מנטעם שחולך הטעם מנוף החמיכי' שלא ע"י רוטב ח"כ אפי' נפשי' דנמשהו לא כ"י כלל ומשום הכי מירטו חוס' דנמשהו לא כ"י וצדוק ה"י אמרינן סליק גם לאצ"י ככ"ל וצמח' מיושב דברי הרד"ש (מוצא כפי' ל"ג) דס"ל דגם (צמשהו נחשב צלוע) איסור אי' מין צמינו (דלא כמק"כ והקשו עליו מחיפוף חוס' כאן ובהצ"ל יוחא) דהכא לא מירטו חוס' רק היכי דשייך סליק - רק צהרין דהקשה קושי'א הג"ל (ל"ל דחמיכה עצמו כ"י) ולא ק"ל מירוף הג"ל שפ"י הוכרח לומר דצמח' כחצו דלא אסר מינו אלא כשהוא צעין ולא כשהוא אחר מעורב בו (וה"ו ח"י) כמ"ש כמ"ש הכ"ל משא"כ לדעת ח"י והס"ך צמח' כשהעמיק דברי צהרין הג"ל לא העמיק קושי'א צ' (דהר"ן הג"ל ל"ל חמיכה עצמה כ"י) ולא יש"ז עשה שלא הרגיש צהרין כחצו סגרא זו זו ליישב קושי' זו הג"ל שאינו נזכר צמח' ודוק :

ה בא"ד ה"י האיסור כמחן דליחא כו' דלא ה"י כאלו הוא צעין כו' אצל לא נחנה טעם ח"ל ס' אלא כנגד מה שנשאר כו' עכ"ל ומדברים הללו משמע (דגם) כשאין צה ס' (כנגד התשעה) אינו אסור כלל כדברי הט"ז ס"י ל"ג (דמשהו אינו יולא כלל וכ"י צמחן צמח' וה"ס דזו (כתבו חוס') לדברי ה"י אפרים היינו ד"י אפרים סוגר דאי ה"י אמרינן כ"י גם צמשהו אמרינן הכי ולא שייך לומר כמחן דליחא אצל כיון דאינו כ"י טוב ה"י כמו לר"ם דה"י כמחן דליחא וא"כ גם לדיון באחר כן מ"ת י"ל דה"י אפרים הוכרח לומר כן משא"כ לר"ם ח"ל לזה גם לה"י אפרים כתב הרא"ש דהפשוט הוא דלא ה"י מין צמינו ובטל צמח' צמח' היתר וא"כ מוכח מהרש"א דלא כט"ז (דהיכא דחוסר גם צמינו מינו צמשהו כמו צמחן צמח' אסור מנטעם הצלוע) ודוק היטב ,

ה בא"ד כיון דלא רבו כו' ספק דאוריית' הוא כו' דהנ"ל ולשענוין וא"כ צל"ה סקו"ם דלעיל לא קשה ועיי' ח"י פסחים (דף מ"ד ד"ה איחב"י) שם כתב מהרש"א ז"ל וצ"י מקרי חד צמח' דוקא וא"כ קש"י על חוס' דהכא דה"י (צמח' כפל) ונעטט יוסר דוקא לא רבו הא"ך יולא לא לירי דאורייתא אי כו"ס צמח' דרצנן דה"י צמח' אי ה"י ח"י מינו מחזיק יוסר ח"י ז"תים ולא י"ה' כאן ז"ת איסור ח"י וא"כ מש"ה לא תקשה צמח' רק אי כו"ס צמח' דאוריית' מ"סחים נמי משום דלא רבו תקשה דאי רבו ה"י בטל צמח' מינו וי"ל לדעת מהרש"א כו"ס חמ"ל הלכות פסק דג' אינו מחזיק אצל יוסר ח"י מחזיק אצל צמח' כל הפוסקי' כתבו ע"י רק (כפל) ומעט יוסר אצל לא צעין חד צמח' וצמח' צל"ה

ו בא"ד שלא היה עם י"ג כדי לתת טעם כו' יסבור
אפשר לקוחו מותר כו' אבל למאי דק"ל אפשר לקוחו

אסור ספיר צעין ס' עכ"ם בדבר לת' (אפי' נאסר צמחה)
והס"ד נה"כ ס' ל"ב נהגם השיג על הס"ד בזה ע"ש צבוסו

והרמ"ם שהעתיק זה המירון היינו לר"ת וסניך על מ"ש הכא
זה למ"ד אפשר לקוחו מותר בזה נדחין כ"ד הס"ך וק"ל :

ז בא"ד וזה שטותה תורה להגביל כלי מדין כו' וטעמו
מכאן דלר"ת דמי' בכל איסורים היו לאורו"י (דאל"כ

גם לר"ה ניחא וזה שטותה תורה להגביל כלי מדין) לא כהס"ך
ס' ל"ב דכתב דלכ"ע היו דרבנן (באשר איסורי) ואפשר

דחוס' וקס"ן לר"ת כיון דהוא מפורש בתורה להחיר הא"ך ס"ך
לגזור וק"ל ועיי' לקמן בהלכה דטפת חלב בזהו כ"ב :

ח וסבאן ים להניח ראי' לדברי הס"ך ס' ל"ד דלר' אפרים
דלא אמרינן ח"כ רק צ"ח"ח לא אמרינן ח"כ רק

בפעם א' אבל ח"כ היו ככל איסורי' דלג"ה אכתי' (גם לר' אפרים
קשה) הא"ך געו"י ונצ"ח והחוס' כתבו בפסחים דהגעילו ומתווא

מ"ן לזכור מ"כ' ונצ"ח ודוק ועיי' בשמעת' הג"ל ס' :

ט בא"ד ואי שיחור ומגעילן הא כ"כ כו' משא"כ אי לא
כ"כ הגעיל שני פעמים וכן הוא מפורש בהרמ"ם כאן

ולפ"ז למ"ד דלא אמרינן ח"כ בכל איסורים א"כ אם הוחם
מיס אי אפשר לחשוב וטעמ' החימום דהגם דחזרו ונצ"עו ע"י

החימום (וכ"ט בר כ"ט אסור בכל איסורים) וי"מ הוועט האיסור'
חזר ונצט"ל בנצט"ל כמו בהגעלה השני והטור ז"ל שכתבו

היינו שא"ט מותר (מחמת נט"ל כל ועל"ש אחר החימום מיס
ואי דומת' משום ד"ס ס') אפשר דקפא מייניה אי איסוקף

איסור וזה דלא כהס"ך ס' ל"ד ודוק וברור :

י בדי' קליק כו' ובכל וקום שיטתו היחר הוא כו' דמינו
עלנו ומנח' כו' עכ"ל הרשב"א ז"ל למד מכאן

דאמרינן כו"י קליק שא"ט מינו (לדין דאינו מינו מניח וכן)
והיינו דבה עליו ומנעלו והס"ך ס' ל"ח השיג עליו דהרי כותן

הטעם באינו מינו כו' ולדברי חוס' דהכא אי כינח' דלקמן על
כ"ח וננו" (דע"י הטעם באינו מינו נהפך היתיר לאיסור)

א"כ היו כמו טומאה ע"ש נצ"ח ס' ל"ח (ולדקו דעת הס"ך)
אך נראה דעת הרשב"א דהכא מייירי למשל בנצט"ל של (שאר

דברים) וגם היה צו בנצט"ל שזמן כניסה ופול צו זית חלב א"כ
כשיחן החלב טעם בשאר דברים שהם אינו עם החלב כבר

ונאך דומת' צללי היינו משום דאינו חוסר יותר רק כדי קליפ'ת
משא"כ דבר חריף ודוחקא דסכינא דחוסר יותר חבל אם נדבר

חריף הוא ג' כ"ט צודאי לא גרע ונצט"ל דומת' כמו דמשמע
מחוס' והרמ"ם ו"כ' ונחמיה על הרמ"א דחוסר נצט"ל ח"כ

בדבר חריף וזה לא נשמע שיחיה דבר חריף עדיף נצט"ל ח"כ
ומלמתי שגם הפר"ח תמה עליו חבל לא ביאר כן ונ"ע :

ג' בא"ד משום שהסומן קרום כו' אין רחיה עכ"ל והר"ך
הכריע כן דהטעם משום שמוניח דאי משום

חריפות אס כן בקיפות למה צעי גרירה ונראה (דל"ן
זו רחיה) דודאי השמוניות טעל הסכין הוא דבר מועט כמיס

ס' ל"ד ע"ש נצ"ח וס"ך ולר"ך לזירוף הטעם טעו . וק"ל :
ד בא"ד דנובשל עם צמר הוא דאסור חבל כחבטל בקדירה

סרי עכ"ל ולפנ"ם הרמ"ם סריף (דחבטל בקדירה)
ה"ל שלשה כ"ט דרוב שבליעה הולכת ע"י המים א"כ מנבט

עם צמר כו"י היו כ"ט בר כ"ט ואפשר רש"י לא מחלק בין צ'
כ"ט בין ג' כ"ט מ"ט מ"ט מוקדקים חוס' ספיר דלמתי יותר ה"ל לומר

כחבטל בקדירה של צמר והגם ד"ל דכח"ג ה"ל ד' כ"ט דכבטל
כתן טעם צמיס ומי"ס בקדרה וקדרה צמיס ומי"ס דמי"ס וה"ל ד'

כ"ט ונודאי שרי משא"כ חלב (בקדרה של צמר) מיהו זה לא מנע
לחלק בין ג' כ"ט בין ד' כ"ט ועוד דה"ל כחבטל בקדרה של צמר

דבקדרה וטחים עליו צמר רוחת והוי דבר גוש דאסור וה"ל
דמי"ס ג' כ"ט ועדין י"ל (דאין רחיה מזה) לתך דריב' (

שנחוס') דבשלמא ס' (בנחבטל בקדירה של צמר) יסבור רש"י
דהבליעה הולכת דוקא ע"י המים דל"כ ה"ל חס' בלא רוטע

דאינו בולע ואפשר רש"י סובר זה גם בכלי (שאינו מנפיל
בלא רוטע) משא"כ בחלב שהוא שזון והולך בלא רוטע ככל

באורך בשמעת' דטפת חלב מנ"ס איסור ריב"ן צ"ל שמשמע
בקדירה חולבת דוק ועיי' לקמן :

ה' וגם לפנ"ם בשמעת' דטפת חלב דהוטרט' רז"ל למ"ס
דברי רש"י שכתב צמינח' דרב דף ק' שכתב שיהי'

צודה תמיד דמשמע אפילו תוך הרוטע כיון שצמינח' אללה חלב'
אללה (שלא ע"י המים) ולא ככנתה הרמ"ם ואפשר דעם מיי"ס

כו"י צמין ודוק

ו' בא"ד טעם צמר וחלב נפליים למי"ס נאסרו המים כו'
עכ"ל הרמ"ך (ונבא בר"ן) הקטם ע"ז דל"כ נצ"ח

כו"י כינח' דבשר וחלב בזה ביחד בדמים ומירון צ' של חר"ך
דלא ענד טעם השני ביהר' והוכיח זה מהא דבאיסור לא"כ

בר כ"ט וזה אינו מוכרח דאפשר כיון דטעם הראשון הי' נחית
סוב אינו יכול לקראו איסור ומירון א' דהר"ן אינו מנען כלל

שכתבו (דע"ס צמר וחלב) ומעצבין בלא מי"ס דקשה וה"ל
בדמים לא"כ . והיה עלה דדעתי לומר בזה כו"ש נחיות

אנשי ע"ס משום דבלא מערבות הוא (שאינו מחוסרי' פליט'
וגוף הטעמים ומעצבים יחד) ולפ"ז הרמ"ם דכתב בזהוין אחר

ולא כחד דמערבות היו לכן לא פסק כן ודוק :

ז' ולפ"ז ס' נראה ל"י לתרץ הא דפסק הרמ"א ס' ל"ח
צעירוי' וכלי צמר על כלי חולבת דנאסר (דע"ס לא

סי"ך לומר שמתעצבים הטעמים שלא ע"י המים כו"ש הס"ך
סק"ה ס' אלא משום דהוי מערבות ככל דנה"ס ס"ל צ"ח

ל"א בלח כ"כ בשם מהר"א א"ך דל"כ הי' לו לאסור בהדיא קצות
אפי' אי אינו צ"י לאסור כלי שאינו צ"י וק"ל :

ח' והיה כ"ל לומר פשוט אחר בדברי חוס' חלו דחוס' כחט'
מנע"י או דאמרינן דקערות נובעת בנחמת והי טעם

שני באיסור ואם נאמר דרוב הבליעה ע"י מים כו"ש הרמ"ם
בשם ס' התירוות א"כ נאמר סוב בדמים כבר הוא ג' כ"ט נחית

בנצט"ל דהיינו קדירה מי"ס דמים (ולכך מותר) משא"כ הכא
(בחדו"ו יחד דליכא רק צ' כ"ט בתיבת) מנ"ס איסור ולפ"ז

הא דקיימו חוס' דלוחו שהוא צ"י מותר ושא"ט צ"י אסור הוא
לחיתוך

למיון קמח אצל לסבדא וז' דהג'ל הרי הכי נמי יש ג' נ"ט
 קמח נ"ט יורה ועדיין היתר סתוא אינו צ"י ולפי' שפיר פסק
 הרמ"א דאם א' אינו צ"י הכל מותר אצל בעירה וכלי בשר
 על של חלב אם שניהם צ"י אסור דהטעם ג' הוא באיסור והגם
 דלא פסקין בדיעבד גם בללי מותר היינו משום דאינו פולט
 רק כרי קליפה ואוקוניא נהא אדוניא משום כן צביטול
 דהכל הנהגה וגם הוי טעם ג' באיסור שפיר אסור ודוק .

ו' אלא דעדיין קשה דא"כ למה פסק הרמ"א יהודמו בזה
 אחר זה כשר דהא הוי נמי טעם ג' באיסור .
 והשני צ"י כ"י ל"ד הא דמקשה בשם פסוקי דיהא נחשב
 כמגלה עיין טס דלמירון ג' הוי נחשב הכא גיעול וא"כ הוי
 טעם ג' בהיתר משא"כ עירה דלא הוי עיורי גיעול לכלי טעמיה
 נכלי א' דככלשו הך פלשו והוי טעם ג' באיסור ודוק :
 ובהא יחא הא דכתב הש"ך ק"י ל"ד ס"ק ח' דלדעת
 הרב ס"י ל"ה אפילו היה בקדירה רק מים והיה
 צ"י מנור הבשר הך אסור והותר מיעור הבין דמכיון
 למה הרמ"א בהודמו יחד והקשה ע"ז דהא טס אין ס' אצל
 נ"ט ס' הוי נ"ט צ"י דמותר בדיעבד אצל הש"ך נכחין
 על הא דעירה וכלי של בשר על של חלב דטס כיון דלא הוי
 ממשלת אסור דיודון כמו טעם צ' דאיסור וכן כאן דלא נחשב
 להק' הגבלה כיון דלא נחשב כונו מש"ה גם כאן אסור ונכ"ש
 או אמרי' כדעת הפוסקים דלא בלת נחשב מעבודות כניל דלפי'ז
 דלא הלקה הוי שפיר ונכ"ש לפי' הרמ"א ס' ל"ד דהוהב
 לאסור הכלי שאינו צ"י ונכ"ש כשהיא צ"י ודוק ואפשר הש"ך
 לא הניח רחיה ונכ"ש וטעם ד"ל דזה דווקא בלא ס' אצל
 נ"ט (הא דס"י ל"ה) הוי רחיה שפיר ודוק .

ז ומה שהקשה הש"ך ס"י ל"ד ס"ק י"ה מהא דאם היה
 הקפדה לפגם בוהגין היתר לבחילה לא דק דטס י'
 ג' היתרים א' משום נ"ט צ"י א"כ חזי' לא הוי
 לפגם ועוד דהוי לפגם אצל הכא בלא פגם לא הוי נ"ט צ"י
 נ"ט דהיתר ולכן אסור לבחילה כמו כל לפגם . וק"ל :
 י' ומ"ש הש"ך (טס על הא דוהגין לאסור הכלי שאינו
 צ"י) היינו משום דכלי ה"ל טעם ג' (לאיסור
 וללא לפגם כניל) אצל בדיגם ה"ל טעם ג' בהיתר (והא
 דמסקה ומותר אם א' אינו צ"י) דטס ה"ל לכלי הגעלי משא"כ
 סכא . וק"ל .

שמונת דשיפת חלב

א אקדים כאן הקדמה חזא . דכרמא דודאי צ"י נקי' איסור
 ממונת עלונו והא רחיה דהרי משנה שליונה שנינו
 דהי רחיה להסתבד ובס דהא כל א' צ"י שרי ובתנור נולד
 האסור . אלא דמ"ד אפשר לקוחטו מותר הוא מיעטם סתב
 המני מהר"י הוא צ"י ס"י ק"ה ס"ק י"ז דהוי כאלו צ"י
 פליהו ט' והוי כמו בכלאים ונ"ד אפשר לקוחטו אסור סובר
 דכל זמן שטעמא טס ומעט חלב הגם דעתה אינו נותן טעם
 הוי אסור דאינו דומה לכלאים דטס לא נשאר כלל אצל
 החתיכה לחתיכה (בלא רוטב) דאינו יולא כלל חלב ומותר זה
 טעם טס' (שניא הר"ן) והר"ן סובר דכיון שלא נשאר צו
 מיעור האסורו טוב הוי ככלאים אלא מוכרחין לוותר (דמ"ד
 אפשר לקוחטו אסור ס"ל) דנעשה עמם איסור א"כ גם אם
 מפרש לבגדי ואינו יולא כלל מהחלב רק טעם בשר (כמו
 החתיכה לחתיכה בלא נייעור) נמי אסור והגמי' דלקמן (דאמר
 מנע בלע מפליט לא פליט הוא לפום ה"א דאפשר לקוחטו
 מותר . ודוק :

ב דלא כמו שהבין הגמ"ש דלמ"ד אפשר לקוחטו מותר אינו
 נעשה עמם איסור ונכנס בכמה דוחקים בשמועתיא
 אצל למ"ש יחא הכל היטב בס"ד וק"ל :

ג' והנה בודאי צמחתי' כאן ברס"י וברס"י צמחתי' צמחתי'
 דרב ומשום כהר"ן דאסור הקדירה בלא נייעור וכיפה והגם
 סדר"י (ס"י ל"ג) הבין דהטור סובר דאינו אוסר השאר (גם
 לרס"י אינו מוכרח דאפשר ל'י שהטור מחולק בדבר זה עם רס"י
 דהטור ס"ל כשיטת חוס' דאם הוי סופו להחפוט לא היה נעשה
 נכילה אלא ע"כ דחלב אינו מחפוט ומחתיכה לחתיכה אלא באותו
 חתיכה ורס"י ס"ל דגם אם קופו להחפוט נעשה נכילה ומש"ה
 אוסר נמי בשמועתיא איסור דבוק דהגם צ"יטו להחפוט נעשה
 החלה נכילה (סדנוק) ואוסר השאר אח"כ אך הוי דהיתור
 בשאר איכירים (צמחתי' חוץ הרוטב) ואפי"ה אוסרים איסור
 דבוק (כונ"ש הרמ"א ס"י ל"ג סעיף ד') ע"כ ל"ל (הטעם)
 שגא ילא פעם א' חוץ לרוטב ומש"כ לרס"י וזה הוא פשוט
 לצדדי רס"י וזה הוי הכוונה בתי' דכתבו דמייירי בטרטו חוץ
 לרוטב ואי הוי' ונקלחו ברוטב או ממתואא ומחפוט לחוץ הרוטב
 ולא הוי' יוכל לחיות נעשה נכילה וגם בלא נייעור היה מחפוט .
 אלא ע"כ דמייירי בטרטו חוץ לרוטב . וזה מיבור דברי תו'
 ודוק :

ד' והפשוט הזה מוכרח ברס"י דכתב דר"ה אם יש זה צ"י
 כלומר שאין בחתיכה לבד ס' וקשה למה לא
 כאמר בקפילא כונ"ש צמח ג"ה אלא (משום) דכאן דמקלח
 חוץ הרוטב בודאי ומחפוט לשאר בלא נייעור ודינא (היה
 מחלה זה טעם קודם שנתפוט מונה) ונעשה ומחילה נכיל'
 לכן לריך ס' וק"ל :

ה' וכן הבין הגמ"ש (ס"י ל"ג) ס"ק צ' לדברי רס"י והניח
 רחיה מדברי הרמב"ם מפני שהוא הבין דברי הרמב"ם
 כמו שהבין הראש"ד דאוסר תיכף וכן הבנים הטור דאוסר
 הרמב"ם גם בלא נייעור ומדמקשה הטור על
 הרמב"ם דכנייעור ומחלה סגי (ול"ל להרמב"ם לוותר
 נייעור ומחלה ועד סוף) וקשה הא הולך לוותר היסוד הרישא
 וכן קושיא חל"מי דהרי עיקר הכוונה דלא שיישי' שגא לא
 נייער יפה בחתיכה ואסור ע"י הכנייעור דלצדק כונ"ש רס"י וא"כ
 הולך לוותר (נייעור) צדק וגם נמי מקשה על הרמב"ם יחד
 מעל הגמי' כונ"ש הגמ"ש והפרי"ח אלא ודאי דהבין משמועתיא
 הרמב"ם דכתב ומשערין כו' היינו גם בלא נייעור כמו שהבין
 הראש"ד וא"כ הוי דקאמר דר"ה שלא נייער בחמה אלא צדק
 הוי אלא צדק הוא לאו דוקא אלא משום סיפא נקטי' דכסיפא
 (בנייעור ומחלה ועד סוף צדק דוקא והא מקשה הטור
 דבאמת בחמה סגי ובגמי' משום רישא נקטי' ודלא כהרמב"ם
 ודוק :

ו' אלא דבאמת מ"ג אינו רחיה מדברי הרמב"ם (סבוב
 כרס"י כונ"ש הגמ"ש) דאפי' יפרט בדברי חוס' דמייירי
 כונו חוץ לרוטב נמי (אחי שפיר) דיוכל לבטור כהר"ן דנעש'
 ומחילה נכילה ואוסר הכל וק"ל .

ז ובאמת יכולין לוותר דהטור דכ' וכשנאסר כו' . היינו
 משום שלא להכריע בין רס"י להר"י ומשום דעת
 הר"י כ' כן ואפשר דלרס"י מודה כהג"ז (ולא כהר"י טס)
 אך א"כ לרס"י נמי מקשה נמי שוקשה על הרמב"ם וכן נמי
 קשה אמאי דכתב רס"י לקמן דר"ה שגא לא נייעור כו' ואח"כ
 פלטה כנייעור לצדק כו' משמע דבלא נייעור אינו אוסר ואפשר
 דלרס"י נאמר דלפי האמת מייירי גם כשכולו חוץ לרוטב והא
 לריך נייעור צדק אצל להרמב"ם דגם אם היה כולו חוץ לרוטב
 אוסר בלא נייעור דהא לא כתב כלל דמייירי מקלחו ברוטב
 וא"כ נייער צדק משום סיפא נקטי' מש"ה שפיר מקשה עליו
 ודוק :

ח והיינו יכולים להוכיח דאדרבה הרמב"ם ע"כ יסבור כהר"י
 דאי כרס"י נמי חתב טועמין אותו כו' הרי כבר
 נחפוט הטעם בכל הקדירה וגם אח"כ כתב ואם יש צו טעם
 ט'

בו משמע אשעייה (נושא) קאי וכן הניח הרמ"א וע"כ ס"ל
 נתפשט הטיפה עדין ואפי"ה אוסר הרמז"ם כל הקדירה וע"כ
 נזכר בהר"ן דל"כ הרי פלט מקודם ודו"ק
 ע אך אם נאמר בהנחת הרמ"א (בד"מ דגם לרש"י אינו
 מתפשט גם להרמז"ם נאמר כן אי נאמר הרמז"ם
 יסגור כיון דעתה ח"ן. צו טעם לא אמרינן דלוגא היה צו
 טעם וקמט דהו"ל לא טרע דלא נעשה נבילה כמ"ש הרמ"א
 סוגא בש"ך ודו"ק :

י והיינו יכולין לומר על קושי הט"ז דהגם דנקלחו ברוטב
 כשנבלע לחתיכה זו שהיא נקלחה ברוטב הוי איסור
 בלוע ואינו יולא עתה כ"ז שהוא רוחה דהרי וזה שהוא בולע
 עתה אינו פולט דק כשהוא ונעדר פולט זה שהיה מוח לרוטב
 דהוי ל"י ועתה יחדש ונעדר ברוטב הרי פליט זה שבלע כבר
 ועיין ג"ש הר"ם שזה דפסל ליומה רוחחה ונ"י הרמז"ם או"י
 כסדרת הר"ן דהגם דאינו פולט חלב ונ"י אוסר (טעם הנשר
 לבד) ודוק אח"כ ונלתי קלת וזה בוגדל עז :

יא והקשה הר"ן שא"ך נבלע (בטור) והלא דינו כלי
 ותירך הר"ן משום הכל הקדירה ותש"ך החזיק
 אחריו ותירך דהא דכ"י הטור והאמנם בסי' ק"ה דאינו אוסר
 רק כדי נבילה משום דהוי דבר גוש ולי אינו נחזור דבר זה
 דהא הטור לא לקח סדרה זו רק מוחת"י דילן וכיון דבמחתי
 גופי"ו נבלע בכל החתיכה (ונ"ל דבדבר גוש אינו נבלע בטור)
 ולריבין לרחוק ולומר דודאי כיון דאינו מתפשט מוחת"י לחתיכה
 הוי ל"י ומונילא דהאי חתיכה גוי אינו מתפשט דזה נמי כמחתיכי
 לחתיכה דמי כמ"ש הרשב"א בת"ש מוצא בסי' ק"ה דמקום
 שפלט נבלע צו כדי נבילה ונקרי איסור בלוע וא"א שצו
 לאיסור להלך וינקום למקום בלא רוטב וכן משמע מדברי
 התרומות הוצא בנורדכי לעיל בזוית דהרשב"א שפלט לדיקולא
 דלהכי פירש"י דהוא קלחת דאי הוי כל גס החתיכה שפלט עליו
 לא היה נאסר רק כדי קליפה משום דהוי מוקדם למקום כמו
 בטיפת חלב והיינו כסדרת הרשב"א ובמחתי דטפת חלב כתב
 דמאחרת חתיכה מתפשט ונ"ל דהיינו דפלט ומספה כ"כ עד
 שמתפשט ברוטב על כל החתיכה ומונילא כנגס בכל החתיכה
 כמו שהניח המדברי שם על מחתי דנטף ורוטבו אחא דנקט'
 נחס דאושר כו"ו היינו שפלט על כל ברוטב אך דבנבל ורוטבו
 דה"ל ל"י (שי"ך) כפל בנקום אי והכא מוחת הכל הקדירה
 מתפשט על כל החתיכה וא"כ נבלע בכל החתיכה וכן ל"ל אחא
 דכי המדברי שם בחללת דבריו בשם רש"י דפירוש לרש"י
 דפעטע החלב מניע עד שליט ג' היינו שנתפשט עליו עד
 כאן ונגסם לפנים דהרי הרשב"א בפרק גיד הגשה ק"ל ג"כ שם
 בנורדכי דנל"י לא שי"ך כלל ס' מהך מחתי דטפת חלב אלא
 ודאי כנ"ל ודוק :

יז והרב בד"מ תירך דחלב הוא איסור טיין והקשה הש"ך
 א"כ מתפשט נוי מוחת"י לחתיכה (בלא רוטב)
 חו"י ש לקחט דהיינו כ' כאן דהטור סוגר דשאר הקדירה
 נותר ואינו מתפשט מוחת"י לחתיכה ואפי"ה לשיטת רש"י ובסי'
 ק"ה מפרש דהיינו דברי הטור דבשר בחלב ה"ל איסור מוחת
 עליו והלך מוחת"י לחתיכה בלא רוטב והר"ב הש"ך שם בסי'
 ק"ה ר"ה לתרך דודאי הולך מוחת"י לחתיכה אצל הוי כחס
 נחס בלא רוטב דאינו מתפשט רק כדי קליפה או נבילה ואינו
 אינו מנין דבריו כלל דהרי לרש"י הוי החתיכה השניה ט"ו
 בתוך הרוטב ולר"י אפי"ה אי דוקלחו ברוטב הא להרי"ו ונקלחו
 ברוטב ה"ל נוי כמובטל כמ"ש הטור והאמנם בסי' ק"ה (וא"כ
 איך שי"ך נבילה) וכן קשה על הא דכתנתי בזה ח"א דהטור
 סוגר כסדרת הרשב"א דא"כ לא הוי שי"ך תירך חתיכה ונ"י
 על דברי הטור ס' ק"ה ס' ק"ה י"י (דמחלק שם לענין שפוטע
 בטור ע"י פיעוס בין אותה חתיכה ובין מוחת"י לחתיכה)

כמ"ש הש"ך עליו בסי' ק"ה דמהרשב"א ושמע דנעיני"ו ס"ה"י
 האיסור טיין (אפי"ה בזהוה חתיכה ל"א דנושט) אלא דהש"ך
 ס"ק י"י תירך כן על הטור ואם נאמר דהטור ס"ל כסדרת
 הרשב"א (דאין חילוק בין אותה חתיכה ובין מוחת"י לחתיכה)
 יסתרו דבריו ובאמת נא"י דכתב הש"ך שם ס"ק י"י דברי
 הטור אינם נזכרים בכל הפוסקים ולפי מסקנת הש"ך ס"י
 ל"ב ס"ק צ"י דהאי דטפת חלב ויירי דמחתיכה שנייה ח"כ
 דבריו מוזכרים בנשטה זו דטפת חלב וינכח הו"ל הטור
 הסלכה דדוקא בזהוה חתיכה ולא מוחת"י לחתיכה ולא כהרשב"א
 דמשום אותה ולהרשב"א היינו לריבין לומר כו"ו סדרת רש"י
 ה"ל אצל הר"י שמתיר תירך אחר דשם בלע חלב כחוש
 (וחו דוקא ונקל פיעוס) ואפשר דר"ה לתקן בזה שהיא (הטור
 ונ"י סוגר כסדרת הרשב"א ואפשר דמה דכתב נמי דסי' ל"ב
 סח"ב שו"ן היינו (דה"ל) כו"ו חלב כחוש וא"כ תשר שו"ן
 "ד" מתפשט ל"י אצל עכ"ז לפי "ד דברי הר"י (קשה) כ'י
 מתפשט ל"י ה"ל להלך נוי מוחת"י לחתיכה ודוק :

יג עוד הקשו טולם על הרב רמ"א שפסק בלא יעדר וביטא
 בעינין ס' בכל הקדירה נגד הטפה והש"ך והט"ז
 כתבו דמיידי שנקלחו ברוטב חו"י אינו מוזכר צו כלל וכן
 הקשה הפר"ח והרב בצורה מייסור ר"ה לתרך (שהוא משום)
 דלא בקיאים בין כחוש לשמן חו"י לא ר"ה הש"ך לתרך דסי'
 ק"ה הכריח דהוא דוקא לאומו חתיכה ולא מוחת"י לחתיכה
 וק"ל :

יד ולתרך כ"ז נאמר בהקדמ' ת"ש חוס' לעיל (דף ל"ט)
 בזהוה דזוית דכחא דנפל לדיקולא חס הפ"י ס'ל
 הא דלא כ"י היינו מנ"י דאי אינו מתפשט חלב מוחת"י
 לחתיכה אינו אוסר רק אותה חתיכה ואם מתפשט מוחת"י
 לחתיכה הרי סופו להתפשט ולא כ"י וקשה לסדרת דאינו מתפשט
 א"כ אחאי לר"ך ס' ובאמת בהתרומה כתב דלהכי פירש"י קלחת
 אצל החוש דכתבו להסדרת דהוא כל אינו מובן אלא בסדרת
 נאמר דהתוספות סוגרים כמו שר"ה ר"פ לתרך על מחתי ונ"י
 מרוטבו דהתנא מוסקם בל"י אי מתפשט אי לא ולכן בעיין
 ס' גטי"ה : ואפשר דכן דעת הר"ן שם וא"ל חוס' כאן נוי
 מתקיים כן דאנו מוסקים אס חלב מתפשט (מוחתי לחתיכה)
 ונ"י בסי' ק"ה וא"כ כאן בנתנ"י דטפת חלב נוי חו"י ונ"י
 כתבו כולה דבגמרא משמע דאינו מתפשט בלא רוטב מוחת"י
 לחתיכה ונאמר נוי דהתנא מוסקם ובפרט לסדרת הר"י ונ"י
 הוי שו"ן הוי מ"ש כמו שם בזוית דהרשב"א ולכן אינו אוסר
 כל הקדירה אס יש בכל הקדירה ס' נגד הטיפה מנ"י דשם
 מתפשט בכל הקדירה הרי החתיכה לא כ"י דסופו להתפשט ואם
 אינו מתפשט אינו אוסר בלא יעורר אצל ס' ודאי בעי' נגד
 הטפה גס ברישא) וכל דברי הר"י ודברי הרמ"א בפסקיו נטו"י
 וזהוה ה"י מתוך קושי"ו הר"ן על חוס' והרי הר"ן גופי"ו כ'
 דהגמרא דאמר ונבלע בלע מפלט לא פליט היינו בדרך סקן
 (ר"ה ה"ל פליטה האוסרת) רק דהוא סוגר דלפי האמת לא קאי
 הכי והחוס' וכל הפוסקים סוגרים דלפי האמת קאי נוי זה דנ"י
 יעורר (היינו דגם לפי האמת לא ה"ל פליטה האוסרת משום
 דסופו להתפשט) ובפרט למ"ש בזהוה ח' בפרט דע"כ הא דאמר
 בגמרא יעורר בסוף משום הרישא (דמיידי בלא יעורר מוחת"י)
 קאמר כן דאינו אוסר הקדירה רק בניעור בסוף וא"כ כל דברי
 הרמ"א נכונים והרב ספ"ה הר"י קלח בזה אך כתב דכל
 הפוסקים משמע דאינו מתפשט מוחת"י לחתיכה הגה להרמ"א
 דס"ל דחלב ונקרי שו"ן בודאי יוכל להתפשט אלא דאנו מוסקי'
 אס יוכל להתפשט מוחת"י לחתיכה כמ"ש חוס' גבי כו"ו
 דהרשב"א ואם היינו מוסיקים דגם הרשב"א והתרומה והרמ"א
 סוגרי

באזנים כן כוונת חובי' דאנו ונפסקים אם שותף מתפשט
 לחתיכה לחתיכה היו כולם נחלם נחלם כמו הטור
 אבל בלחמה החתיכה שותף בודאי נפסע ודוק ונכרו וחתי
 הכי אומר דזה הוי כמו לקנות כנפל על הקדירה לדרך כ' וק"ל :
 טו וביותר אם היינו אומרים כוונת סוף אות י"ג דחלץ
 ה"ל כחלץ כחוס דכל דברי הטור ונבוארים ^{טז}
 ונעשה דלאחר דבדבר ^{יז} שותף בלחמה חתיכה בודאי הולך בכל
 החתיכה והרי הטור לא כ' הלכה דכללי דבדבר שותף יחא לריך
 נגילה מקום ומושם דנבוי קאמר שאני חלב דנפסע הוי ודאי
 נפסע ולכן כי נפסע לאיסור כחוס הולך בכל החתיכה עכ"ס
 ומקום ולכן בנתיני' אותה חתיכה אסורה בודאי אך כיון דהאי
 חתיכותין בחלב דהוי כחלץ כחוס ולכן תירץ הדיינו דאמת
 הפסק ^{יח} דנפסע' הוא דוקא בחלב כחוס (ובלחמה חתיכי
 חלץ מחתיכה לחתיכה דאין מתקפין אם איסור שותף הולך ואין
 נפסק עוד דנפסע' לחאי והגם דיפלט ליה לא יולך בודאי
 ואפשר דהטור נתי' ס"ל כן דהרי קאמר שותף ונבוארים נפסע ולא
 חתיכותין בשאר החתיכות אפי' ליכא כ' דכלא יעבור אין אוסר
 ואי חזין דאנו נפסע' להלך אותו והרי כוונת סוגר דלא
 חזינן ביה היינו לאסור כולם לענין י"ג חלב עכ"ס כ' נגד
 הפסק בעי ודוק וי"ז לפי הבנת החתומים בדברי הטור :
 טו והנה כל החתומים הולכו לשגש כל פברי הטור כפי'
 ק"ה דכתב לרש"י אפי' נתקחו (תוך הרוטב) ולהר"י
 טו והם הפכו דברי אלהים חיים וגם לדברייהם קשה טו"ב
 ח"ס חובי' והרש"י בנתיני' דריך שנתפסל בה ג"ה לרש"י יחא
 ורי כיון דלרש"י דיו כללי והוא דבר גוש וא"כ אינו אוסר
 רק כללי ולמה נתקל הגמרא שם בין ללי לנפסע' ותו דאי
 גם לר"י הוי להם לתרץ דכל היך היה חובי' לרוטב דשאר הוליה
 פסח א' ותו הגמ"ה ראשונה דשם שכתב לרש"י די שינער שיבא
 נגד החלב ברוטב ונפסע לרש"י גם נה דאחי לרוטב נתי' אינו
 נפסע ובלתי נתי' אפסר לדחוק ולומר לדברייהם קשה ונדבק
 בחתיכה כוונת הט"ו ס"ק ו' גישוש דברי הרמב"ם דיסבור
 פנדה זו ולרש"י הוי איסור דבוק זו וכן יסבור הרמב"ם רק
 לרש"י יתיה לריך הניעור לשכשך היטב שיבא לרוטב ולא
 יטאר עליו תלויה ולכן לרש"י אפי' היך כולו ברוטב הוי
 האיסור דבוק זו ואוסר אותו הגם דחוס' סוגרים שם דלי'א
 חתי' בכל האיסורין היינו להלריך כ' כנגדו אבל הך חתיכה
 נטלה באיסורו כבשרת הרש"א שאינו יולא מוטו לעולם ונשאי'כ
 לשיטת הר"י ודוק :
 יז ובכ"ז אינו מוזן ונ"ס הגמ"ה דלר"י סגי בניער וכיסה
 נגד החלב כי הרי הבנת כל החתומים דלהר"י
 אינו מקלח ומוטו שהיה חובי' הרוטב ה"ל כנפסע' חלץ האמת
 כן הוא דלרש"י הגם דקופו לפלוט י"ג ולכן באיסור דבוק
 י"ג ולרש"י דמוין שניהם שיה ואשילו כולו בחובי' הרוטב כוונת
 החתומים היבא בנ"י דאפי' כל החתיכה חובי' הרוטב רק פנים
 למעלה ונבולה דאי אפשר לבא (הפסק) חובי' הקדירה חלץ
 ע"י החתיכה נקרא איסור דבוק ונעשה בראשונה נכלה ואחר
 כן אוסר כולם וכן כשוקלת ברוטב והוי כנפסע' אחר
 דכ"ג מיידי נתיני' ובכ"ג י"ג ואוקרת והגמרא אחר
 ננעש בלע כו' היינו כוונת חובי' חתיכותין דרך חתי' לפי ה"ה
 דאפשר לקוטרו וותר אז אי' אינו יולא החלב החתיכה לבד
 היא לאסורה ואי פולט החלב גם החתיכה תהיה וותרת או
 ואחר זה על כולו חובי' לרוטב והחלב בנגה והעטם לתמי' אינו
 יולא מחתיכה לחתיכה בלל רועט והיא אסורה מ"ג נחמות
 שותף כוונת ד"מ וכי"ל באורך והכל דרך חתי' לפי ה"ה
 ולהאמת דאפשר לקוטרו אסור ולא יעבר נתי' אסור (ונו"ס
 ש"י לקותן בדיה שוא לא יעבר יפה כו' ואח"כ פלטה כשיעור
 נפסק) ואפי' דר"י דחושט שוא לא יעבר יפה הוא דוקא
 כשיעור נפסק דאי בודאי נפסע' חלב אי' לא יעבר נפסק

דאי ספק אי נפסע' (לא חייטין עוד שוא לא יעבר יפה
 דה"ל ס"ס) או משום דכי כתב רש"י כן דרבי לא נזר אפי'
 בניעור מתחלה ועד סוף (שוא פלטה כשיעור נפסק) אפי'
 בטלו חובי' לרוטב ודוק :
 יח אבל הר"י דנפסע' דונה סקופו לחפסע' לא י"ג (נתיני'
 לריכין לפסע' נתיני' (להר"י) דהיה טולו חובי'
 לרוטב דל"כ זה (המקלח) שברוטב איך אפשר להיעשות כלי'
 חלץ ע"כ מיידי שהיה כולו חובי' לרוטב מתי"ג כ"ג (כולו) או
 כוונת חובי' חובי' או כהר"י כ"ל ונבוארים ליעיל באורך חלב מתי"
 זה ונכרח להר"י דאפי' מקלח חובי' לרוטב נתי' דיו כללי נה
 שלועלה מן הרוטב (ורא"ה) מהא דקוברים ר"ח ור"י דעטם
 כעיקר דאורייתא ובזרוע בשילה הוי היחר הבא מכלל איסור
 נעטם כעיקר היינו נעטם מוטו וכחבו חובי' בעי' דהיינו
 כשהיה הזרוע ומקלח מן החיל חובי' לרוטב ע"ש בנתיני' ח"ל
 וכן לריכין להגיה חובי' לעיל דף ל"ח כוונת שם בעי' (ונתח
 נוחת) דונה שחובי' לרוטב אינו נפסק (משום דה"ל רק כללי)
 וזה לא נוכרח לרש"י ז"ל דהוא נפסע' טעם כעיקר נקדשים
 על נתיני' ולכן פסיר כתב הטור דלרש"י גם בנתיני' (חובי'
 הרוטב) ה"ל כנפסע' לר"י (דוקא) כולו וכל החתומים שנו
 בזה ובה עולים יפה דברי חובי' בנתיני' דריך שנתפסל דלרש"י
 יחא דרבי כנפסע' (בנתיני' חובי' הרוטב) ואנפי' אחרין
 איסור דבוק לאסור עליו כהרש"א וכי"ל לנתיני' אפשר לקוטרו
 איסור חלב לר"י גם אי ינוח דהיך כולו חובי' לרוטב חלץ
 כללי ונבוארים נתקלח דל"י נותר ונתיני' נתי' דברי הגמ"ה ח"ל
 דלר"י בעיני' שינער נה שכנגד החלב ברוטב חלב שלא כנגד
 החלב (ונתח שכנגד החלב חובי' לרוטב) לא מתי' דה"ל כללי :
 ודברי המוספות הם כהרש"א והם דברי הטור וברוב :
 יט ואם אינו רוצים לתרץ דברי חובי' לעיל דף ל"ה דהזרוע
 הוא חובי' לרוטב עם מקלח מן החיל היינו דלאחר
 כוונת פסק ג"ה בחובי' ד"ה שאני חלב דחובי' יסבור כשיטת
 הרא"ה דכללי לא שייך כ' ומיידי שהיה שותף או דהם דברי
 ר"ח והוא כ"ס ג"ה בנתיני' דכללי בעיני' כ' ואפי' בעי'
 קליפה ואי מונח עליו הרבה עד שלא יהא רוב גזוז אסור
 וריך שיולק ומקומו והתורה המירו (נקדשים) חלב הטור בשותף
 לא הזכיר קליפה וא"כ אין לתרץ רק כוונת חובי' שחזרוע
 עם מקלח מן החיל חובי' לרוטב ומה שלועלה מחזרוע אינו
 נפסק ודברי הטור כדברים חובי' ודוק :
 כ בגמרא ליעול פלגי' אדרבא דאמר סליק חובי' מינו כתי'
 שאינו הגם להג"י דס"ל דכל דאחי נפסע'
 ככ"ג דיינין ל"י (תקפה) נתיני' דהכא נתיני' נתי' טקף על
 האיסור נבילה משאי"כ לעיל (בהא דרנ"ה) ה"ל שאר איסורין
 ולרי' אפרים לא י"ג בשאר איסורים כוונת חובי' לעיל דף ק'
 ד"ה נפסק וסלקו ע"ש והיה נוכח נאמן שח"ס (שחולק על
 הב"י הג"ל ס"י ז"ד דלהב"י קשה כ"ל ונתיני' מה שחילקו חובי'
 דף הג"ל דד"ה סלק בין איסור לעומאה) ואפשר דהב"י ס"ל
 דמה שחאסר על די' ויין בתי' ואין זו טעם אינו י"ג דכן
 מוטע ונלשון ר' יהודה דענין בתי' אינו בטל דנקרא דם פר
 ושעיר חלב אינו נעשה ככלל מנדברי ר' אפרים לא מוטע
 כן דל"כ לא היה מוכח לעיל שם דאינו י"ג בכל איסורים
 ואפשר דר' אפרים לא ס"ל תירוך חובי' בדיה סלקטם דנראה
 דחובי' הוא שמרטו כך (וא"כ אין חילוק בין היבא דכ"ג או
 לא לענין סליק) ולרבי אפרים לשיטתיה פסיר מדייק ודוק
 היטב :

כא בר"ה אנוני' נותר חלב נבילה כו' חובי' נדרבנן כו'
 דנדרבננא חובי' עכ"ל נראה (כונתם) דהא
 ודאי אי הוי י"ג דאורייתא אי"כ כיון דהתורה תלה האיסור
 בנדר ש"י דהתורה אינו רולה לעשות החלב נבילה דל"כ חובי'
 ל' :

לי הנשר או ההלג אבל כיון דחתיכה כ"ג הוא רק מדרבנן
 איכ נודחי תהורה חלי רק כנשר והחלב אינו כ"ג מדרורייתא
 מ"ו מדרבנן הוי נבילה ועיין ברין ותמלא כדברי דכן הפסע
 בתוס' ודו"ק :

כג ולפ"ז אם נאמר דר"מ ורשב"ם סוברים דח"כ הוי
 בכל איסורי מדרורייתא כדנשנוע מנה
 שהקשו לעיל דף ק' וביעור כ"ג ח"כ לק"מ כ"ג ואפילו אם
 נאמר דהוי מדרבנן רק ונה שהתורה החירה צ"מ מ"ו מותר
 וא"א לצור כו"ש הט"ז נמי לק"מ הכא וגם אם נאמר דהתו'
 גם לעיל סוברים דח"כ בכל איסורים הוא רק מדרבנן משום
 לחא דבג"ח והיינו אם נאמר דבג"ח לעולם ח"כ יוכל להיות
 כן אבל אם נאמר דבג"ח רק פעם א' כ"ג כבצרת הש"ך לא
 טיך כלל לצור (בשאר איסורים) ויהי' הסיוטון בתוס' שם
 הכי דאם נאמר בכל איסורים ח"כ מדרבנן ח"כ צ"מ ע"כ לעולם
 כ"ג וא"כ היאך הגעילו כ"ג הרי יש חשש ונבג"ח כו"ש שם
 פשיטא דהכא כיון דלפי הה"א דלא חסרה תורה חלב ע"כ
 כבצרת הש"ך הניל דלא דיינין (דכל הבא מנב"ח יהיה)
 כבצרת ואז לא נאמר כלל ח"כ בכל איסורים או דאין הוא
 בזירת הכתוב ולק"מ קושיא תוס' ודו"ק :

כג עוד היה נראה לומר דכלא"ה לריבין לומר נאי זה
 דבשר אחר רחוקא ולא חלב שהוא בזירת הכתוב
 אלא נראה דאפ"ל דהתורה אינו רוצה לעשות נבילה דבר לה
 שאינו רק תערובות וא"כ טפ"ר משני הגמרא (ונושם הכא גם
 מדרבנן אינו כ"ג) ובצרת הפוסקים (שהניחו תוס') הוא לפי
 האמת דלמריבין גם בדבר לא ח"כ וכעין זה הוא בהר"ן ודו"ק :

כד ואפשר דתוס' סברי דזה לא נוקרי לה כיון שהיא
 בחתיכה והיא חשיבות איסור ולא היה תערובות
 רק טעם זה דלא כהש"ך סי' ל"ג והא פשיטא דהכא נוקרי
 נודע כיון שפלט סם נודע שגולע ופולט ולהכי נקט כפל ולא
 סגולא וק"ל :

כה בא"ד ולכן לוקה כו' זה אפי' לנ"ד אפטר לשוחטו
 מותר כו"ש בזה א' וק"ל :

כו בגמרא ח"י שיעור הוא קשה להפוסקים דכי איכא כזית
 כזא"ס לוקין על כזית מונט בלירוף היחך הובא
 לעיל בהר"ש ובג"י סי' ל"ח וה"ל משום טעם כעיקר לוקין :
 ולדברי רש"י ד"ה גדי לק"מ ואפשר דרש"י לשיטתיה דטעם
 כעיקר לדידיה דרבנן (ולכן אינו לוקה על טעם כעיקר) ומ"מ
 מוכח מרש"י דלא כב"י דס"ל כל דח"י מנב"ח כבצרת דיינין
 ליה דא"כ הכא נמי ה"ל לנחוי טעם כעיקר ואפשר דזה
 תערובות נוקרי (גם למ"ס בזה כ"ג נמי נח"א דע"כ הכא
 לא הוי טעם כעיקר והם יסגרו כר"מ ורשב"ם) ודו"ק היטב :
 בתוס' ד"ה שפלו וכו' וכן פ"י הרב ר' טועני כו' זה הפ"י
 י"ל נמי לר"ם זה כוונת הגמ"ל ולא קשה קושי' ה"ל"ג
 ודו"ק :

כז בא"ד ואומר ר"ם כו' והגעלה מדוין לא הגעילו אלא
 קטנים היינו לנ"ד ח"כ ועיין אוח כ"ג ובהר"ן
 הביא בשם הרמב"ן תירוח ג' דאין טבע כל הדברים שוים
 ע"ס ולכן אין להגעיל במשקה ובל"ד ונינה כתב הא"ח דאין
 להגעיל בל"ג היינו מ"ס ואפ"ר ולהרמב"ן בודאי בכלי מדוין
 היה יכול להגעיל (במים לבד אפי' גדולים דמים מפליטין
 הכלים ולא נכנסים צו (דאין טבע כל הדברים שוים) אלא
 דהתוס' לא סברי כהרמב"ן (ולתוס' יש קולא דיכול להגעיל
 בל"ג) ולכן הקשה הש"ך על סברת המחבר דמים ואפ"ר הוי
 נעל"ס ח"כ היה יכול להגעיל כלי מדוין נמים ואפ"ר ודו"ק .
 כח בגמרא אלוהא קסבר אפטר לשוחטו מותר ולי' דלא
 קייסינן שמה לא יעבר יפה (שמה לא פלט

טוב) או דטעמינ' וכן הוא סברת הטור סי' ק"ו דודאי נקט
 כולו ולא חיישינן דשאר צו וכן הט"ז השיב מנ"א . ולתת
 דברי רש"י (דסותר עליו להך דסי' כ"ג) ל"ל דאין טבע הכל
 שוים דהכל הוא דבר הנופפע וסמן ויולא ומתפשט לנודח
 משא"כ דבר אחר ולכן צ"ל בחלב מורה תמכצ"ר דשמה
 ולא קשה קושיא הרמ"א :

כט ונביא עוד ראה לדברי רמ"א סי' ל"ג דחלב הוי שתי
 דלעיל דף ק' צ"ה סקדס וסלקו כתבו תוס'
 דאי חלב אינו יולא מחתיכה לחתיכה כו"ש לעיל כו' והאי לעיל
 הוא "ו" מ"ש תוס' דף ל"ו ד"ה אפי' מרחש אלו דלא אמרי'
 ח"כ ואוסר' אלא נמוקס שהאיסור בעלמו מתפשט בכל
 החתיכות דומיא דטפת חלב היינו דהרי טפת חלב (ברישא
 כאן) שאוסר את החתיכה (ואינו אוסר את החתיכות) כיון
 דהחלב אינו יולא גם הרועץ אינו אוסר ומדמיית' וטפת חלב
 על חלב ש"מ שם שוים ודו"ק :

ל וכן הוא "ו" במדברי פרק ביד הגשה דהתערובת הוכיח
 דחלב אינו מתפשט מחתיכה לחתיכה מהא דטפת חלב
 וכן הוא שם בנפשה דהקדושים האסורים משום חלב סוברים
 נחא דטפת חלב וכתב הר"י דאינו מתפשט מכלן הוכיח הרמב"ם
 דחלב אינו מתפשט משנוע דחד טעם הוא וק"ל :

לא ולפ"ז נוכל ליישב דעת הרמב"ם דודאי הרמב"ם הגם
 דסובר דכלל יעבר נמי אוסר מורה דהיכי דהאיסור

אינו יולא גם הנאסר אינו אוסר (גם בצ"ח) והא דלוקה
 בלא יעור היינו דשומא קחלב עלמו יולא דהא לעיל משנוע
 דחלב יולא דדיקולא שיער בכלהו והיה אוסר הכל אי ל' ל'
 היה ס' ותבס דנבג' אחר מפלט לא פלט היינו בהר"ן דהגמ'
 משופק (אי יולא חלב אי לא) וא"כ לפי האמת דהוא סקד
 אוסר בלא יעבר (ועיקר קושיא מפלט לא פלט היה דלא ה"ל
 מין צמינו כו"ש הר"ן) ואפ"ה ר' יסודע דמיים שומא לא
 יעבר יפה היינו דוקא בניער צנוף אבל אם לא יעבר כלל ה"ל
 ס"ס שומא יעבר יפה ואח"ל לא יעבר יפה שומא אינו יולא ואינו
 אוסר ומש"ה לריבין יעור צנוף וזה הוא כוונת רש"י ז"ל שכתב
 וכשיעור צנוף ילא והיינו צנולה חוץ לרועב דבחה כונו איידי
 ונש"ה כשקת"ל רבי דלא חיישינ' (שומא לא יעבר יפה)
 הולך למוקט בניער צנוף (ומש"ה גם הרמב"ם נקט יעבר
 ומחלה ועד סוף ולא קשה קושיא הטור) ודברי הרמב"ם
 צדורים כדברי הגמ' ודו"ק :

לב ולפ"ז נכח לביאור דברי רמ"א בזה דפסק דבג"א יעבר
 לריבין ס' בקדירה (נגד הטפה) היינו וסובר
 דפשיטא דתלמודא דאינו אוסר בלא יעבר אך דאין אלו ידעו
 הטעם אי משום דאינו פולט החלב או אפשר דפולט ואפ"ה לא
 כ"ג משום דקופו לפלט וא"כ בלא יעבר אי ליכא ס' (נגד
 הטפה) הקדירה אסורה שומא פולט החלב ומ"מ אינה אוסרת
 הקדירה (אפי' ליכא ס' נגד כל החתיכה) דודאי לא כ"ג כיון
 דקופו לפלט . ומ"מ ב"ס ס' בקדירה (נגד הטפה) אחרין
 דלוגא אינו פולט (ומש"ה בעינן בחתיכה עלמה ס' ובל"ד
 אסורה) ואם יעבר לצנוף אוסרת כל הקדירה שומא לא היה
 סופו להפלי' מונט בלא יעבר וכ"ג ודו"ק :

לג ובמילא רוחא שנתפת דבסעי' ד' במקלת חוץ הוועב
 אוסר הרמ"א כל הקדירה בצ"ח והוא מדרב"ן

או"ה דכתב דפסקו הפוסקים כהר"י ונמילא אלו אומרים דהא
 דבג"ו צמיו יעבר היינו צנולו חוץ לרועב דבחה מיידי להר"י
 דאז אינו פולט החלב אבל אי נוקחו חוץ הרועב הוי ומסברא
 פולט החלב כנ"ל ברוב הפוסקים וא"כ אוסר (גם בלא יעבר)
 ובג"ו דכתבו לעיל דכיון דקופו להתפשט לא כ"ג מ"מ הוי
 תוס' בעלמס לעיל דף ק' ד"ה סקדס וסלקו הכינוי זאת נפקת
 שהרי כתבו דלר"א מניין לא מוכח זאת והרי הר"ן בטעמיה
 סקדים

ג"ה היפני נמכתב לאמר ושמתתי כמולא שלל רב והיה מלחתי עם טעמו ויזמורקו עמו בענין הקושי שהקט' לריש דנשים חייבות בנינים וא"כ ליכא למוקף מכללי בניני כ"א עשה השוה בכל אי"כ למה לי תיראו דל"ז דנשים פטורות ומיזוד אי"כ למה לי התיקם דכיבוד למקדש עיינתי פקושיא זו ולא הננתי דנאמת אם לא יהא כתיב תיראו אט נהיו למדים דמדאזינטיין התיקם דנאמת אף עשה דשליט שיה בכל נמי דמי לא טעשה עוד ענין אחר דמי לא כתיב תיראו לאמר דנקים שמיירה לזכירה ויפטרו נשים השמיירת שבת וא"כ יהיו שווים כולם לטובה צ"ל שוות בכל זה יהיה כי היכי דלקיים תקרא דמיש כתיב אצל אשה צמורה לא דהתיקם עוד הש"י לי תלמוד אחר דמי לאו תיראו ה"א דהתיקם הוא דמה שבת נשים חתמינןו צמורה אף מורא כן לכן כתיב תיראו ואז התיקם הוא ע"כ לענין שלא יהיה כיבוד דוחה שבת כ"ז העניני בלימוד הסלמדיים ואנן אורחא אודיענו מה שנתחדש הל"ל דבר באת' רש"י דכסח ותיקדם תירון דתיראו והדר כתיב מה דנכיבוד כתב להיפך והי"א נראה לי לומר דר"ל בנ"ז (ה"א) דאז"ו ואזו שקולין כמו משש ואהרן אצל עתה דלמך אלא איש דסיפק בידו לעשות ואפשה רשות אחרים עניו וא"כ אמה ואמך חייבים וא"כ למה כתב כאן אמו קודם וק"ל :

ואודות החילוק אף שעתה הוא לאמר זמן מ"ה דבר שהוא צמחו הוא מה שהיה טוב אך צנקה שלא יאזר אורו כי נממת סדרות עבודת הקודש המוטל עלי לא כחנתי אורו עוד הפעם זכך יראה שלא אשכח מוטל דבר מהשנתי : ואנן אורחא אודיענו עוד בונה שאני עוסק בה כעת בתמ' שנועות צעיון נמרץ ואזכר לו בהלכה דמראי נעמי ד' שיכות בנה שהעליתי למוס ריהטא דשומעין שיטת רש"י הוא דל"י שפחת כל שהוא צמחע וחד דרגא לא מיקרי כ"ש ולפ"ז עובדת דקרום הוא תולדה וכיד נשאר מנילח ג"כ אצל שאת אלא דלאו תולדה וידיה מקרי דהא לא כתיב רק חד שפחת וא"כ קושיא התיקם דנקה א"כ קמי לריע אף לפי האמת דהתיקם היה סבר דנחד נמחא מחמינןו ומדלא מלכך רק נעלה אי וא"כ קרום נהדי מאל גילטיך (תשר מה) דבם סיד נשאר לשאת כתיב רש"י ז"ל ומקודם מ"ה לאו תולדה דשאת היא וע"ז מתרץ דכיון דטעלה היא כ"ש מנילח מלטיך ולא אמר ר"ע רק בשלם הראשונות ולפ"ז הטפלה צודאי כ"ש ויש לנו לתרץ עוד דבר במה שנתקשו זה כל הראשונים דל"י לריכין לומר דניירי צמח שיהא שחור ועסיד וא"כ יש חשמה מכלות ותיקם היותו לי לאמר דכיון דקרום הוא א"כ הטפלה שהוא כ"ש א"כ להיות סיד שהרי קרובה לו נחד דרגא וכן בהיפוך אמר לבהרת הוא נחד דרגא לכן לריכין אט לומר בהיפוך דסיד הוא לבהרת כ"ש ולמר לקרין כ"ש ובאמת הפשט הוא כן בדברי רש"י צמ"ש דאז"ג דלמר לכן עומ לנטינות מסיד ע"כ שאת שהוא א"כ כו' פ"י דלם האב הוא לומר אי"כ יש לומר סיד לבהרת כ"ש וקרום לשאת כ"ש אצל אי נינא מסיד הוא א"כ ילטיך לרבות עוד תולדות יסירות וכל מה דאפשר למעט צמחות ממשעין כתיב :

כתב כאן אמו קודם וק"ל :
 ואודות החילוק אף שעתה הוא לאמר זמן מ"ה דבר שהוא צמחו הוא מה שהיה טוב אך צנקה שלא יאזר אורו כי נממת סדרות עבודת הקודש המוטל עלי לא כחנתי אורו עוד הפעם זכך יראה שלא אשכח מוטל דבר מהשנתי : ואנן אורחא אודיענו עוד בונה שאני עוסק בה כעת בתמ' שנועות צעיון נמרץ ואזכר לו בהלכה דמראי נעמי ד' שיכות בנה שהעליתי למוס ריהטא דשומעין שיטת רש"י הוא דל"י שפחת כל שהוא צמחע וחד דרגא לא מיקרי כ"ש ולפ"ז עובדת דקרום הוא תולדה וכיד נשאר מנילח ג"כ אצל שאת אלא דלאו תולדה וידיה מקרי דהא לא כתיב רק חד שפחת וא"כ קושיא התיקם דנקה א"כ קמי לריע אף לפי האמת דהתיקם היה סבר דנחד נמחא מחמינןו ומדלא מלכך רק נעלה אי וא"כ קרום נהדי מאל גילטיך (תשר מה) דבם סיד נשאר לשאת כתיב רש"י ז"ל ומקודם מ"ה לאו תולדה דשאת היא וע"ז מתרץ דכיון דטעלה היא כ"ש מנילח מלטיך ולא אמר ר"ע רק בשלם הראשונות ולפ"ז הטפלה צודאי כ"ש ויש לנו לתרץ עוד דבר במה שנתקשו זה כל הראשונים דל"י לריכין לומר דניירי צמח שיהא שחור ועסיד וא"כ יש חשמה מכלות ותיקם היותו לי לאמר דכיון דקרום הוא א"כ הטפלה שהוא כ"ש א"כ להיות סיד שהרי קרובה לו נחד דרגא וכן בהיפוך אמר לבהרת הוא נחד דרגא לכן לריכין אט לומר בהיפוך דסיד הוא לבהרת כ"ש ולמר לקרין כ"ש ובאמת הפשט הוא כן בדברי רש"י צמ"ש דאז"ג דלמר לכן עומ לנטינות מסיד ע"כ שאת שהוא א"כ כו' פ"י דלם האב הוא לומר אי"כ יש לומר סיד לבהרת כ"ש וקרום לשאת כ"ש אצל אי נינא מסיד הוא א"כ ילטיך לרבות עוד תולדות יסירות וכל מה דאפשר למעט צמחות ממשעין כתיב :

כתב כאן אמו קודם וק"ל :
 ואודות החילוק אף שעתה הוא לאמר זמן מ"ה דבר שהוא צמחו הוא מה שהיה טוב אך צנקה שלא יאזר אורו כי נממת סדרות עבודת הקודש המוטל עלי לא כחנתי אורו עוד הפעם זכך יראה שלא אשכח מוטל דבר מהשנתי : ואנן אורחא אודיענו עוד בונה שאני עוסק בה כעת בתמ' שנועות צעיון נמרץ ואזכר לו בהלכה דמראי נעמי ד' שיכות בנה שהעליתי למוס ריהטא דשומעין שיטת רש"י הוא דל"י שפחת כל שהוא צמחע וחד דרגא לא מיקרי כ"ש ולפ"ז עובדת דקרום הוא תולדה וכיד נשאר מנילח ג"כ אצל שאת אלא דלאו תולדה וידיה מקרי דהא לא כתיב רק חד שפחת וא"כ קושיא התיקם דנקה א"כ קמי לריע אף לפי האמת דהתיקם היה סבר דנחד נמחא מחמינןו ומדלא מלכך רק נעלה אי וא"כ קרום נהדי מאל גילטיך (תשר מה) דבם סיד נשאר לשאת כתיב רש"י ז"ל ומקודם מ"ה לאו תולדה דשאת היא וע"ז מתרץ דכיון דטעלה היא כ"ש מנילח מלטיך ולא אמר ר"ע רק בשלם הראשונות ולפ"ז הטפלה צודאי כ"ש ויש לנו לתרץ עוד דבר במה שנתקשו זה כל הראשונים דל"י לריכין לומר דניירי צמח שיהא שחור ועסיד וא"כ יש חשמה מכלות ותיקם היותו לי לאמר דכיון דקרום הוא א"כ הטפלה שהוא כ"ש א"כ להיות סיד שהרי קרובה לו נחד דרגא וכן בהיפוך אמר לבהרת הוא נחד דרגא לכן לריכין אט לומר בהיפוך דסיד הוא לבהרת כ"ש ולמר לקרין כ"ש ובאמת הפשט הוא כן בדברי רש"י צמ"ש דאז"ג דלמר לכן עומ לנטינות מסיד ע"כ שאת שהוא א"כ כו' פ"י דלם האב הוא לומר אי"כ יש לומר סיד לבהרת כ"ש וקרום לשאת כ"ש אצל אי נינא מסיד הוא א"כ ילטיך לרבות עוד תולדות יסירות וכל מה דאפשר למעט צמחות ממשעין כתיב :

כתב כאן אמו קודם וק"ל :
 ואודות החילוק אף שעתה הוא לאמר זמן מ"ה דבר שהוא צמחו הוא מה שהיה טוב אך צנקה שלא יאזר אורו כי נממת סדרות עבודת הקודש המוטל עלי לא כחנתי אורו עוד הפעם זכך יראה שלא אשכח מוטל דבר מהשנתי : ואנן אורחא אודיענו עוד בונה שאני עוסק בה כעת בתמ' שנועות צעיון נמרץ ואזכר לו בהלכה דמראי נעמי ד' שיכות בנה שהעליתי למוס ריהטא דשומעין שיטת רש"י הוא דל"י שפחת כל שהוא צמחע וחד דרגא לא מיקרי כ"ש ולפ"ז עובדת דקרום הוא תולדה וכיד נשאר מנילח ג"כ אצל שאת אלא דלאו תולדה וידיה מקרי דהא לא כתיב רק חד שפחת וא"כ קושיא התיקם דנקה א"כ קמי לריע אף לפי האמת דהתיקם היה סבר דנחד נמחא מחמינןו ומדלא מלכך רק נעלה אי וא"כ קרום נהדי מאל גילטיך (תשר מה) דבם סיד נשאר לשאת כתיב רש"י ז"ל ומקודם מ"ה לאו תולדה דשאת היא וע"ז מתרץ דכיון דטעלה היא כ"ש מנילח מלטיך ולא אמר ר"ע רק בשלם הראשונות ולפ"ז הטפלה צודאי כ"ש ויש לנו לתרץ עוד דבר במה שנתקשו זה כל הראשונים דל"י לריכין לומר דניירי צמח שיהא שחור ועסיד וא"כ יש חשמה מכלות ותיקם היותו לי לאמר דכיון דקרום הוא א"כ הטפלה שהוא כ"ש א"כ להיות סיד שהרי קרובה לו נחד דרגא וכן בהיפוך אמר לבהרת הוא נחד דרגא לכן לריכין אט לומר בהיפוך דסיד הוא לבהרת כ"ש ולמר לקרין כ"ש ובאמת הפשט הוא כן בדברי רש"י צמ"ש דאז"ג דלמר לכן עומ לנטינות מסיד ע"כ שאת שהוא א"כ כו' פ"י דלם האב הוא לומר אי"כ יש לומר סיד לבהרת כ"ש וקרום לשאת כ"ש אצל אי נינא מסיד הוא א"כ ילטיך לרבות עוד תולדות יסירות וכל מה דאפשר למעט צמחות ממשעין כתיב :

ולו תו הקשה הר"ן מהירושלמי הג"ל על שיטת ר' אפר"י והנה לשיטת הרשב"א והי"א דהתחיתה נשאת ואיירה (אפי' בשאר איקורים דלא י"כ כתיב צמור ס"י וי' ודאי דל"י דהרי הם צעיון להחיר החתמה נש"א ענין עכ"פ ריבוי אלא לשיטת השור ס"י ק"ו דס"ל (גם החתמה) מותר קשיא ויחא נמי דם מודה הטור דעכ"פ טעם ק"ט כמו לבגס נשאר זו וה"ל כאיקור החתמה עלמו ולרוך לצעלה וק"ל :

אגרת הדרש

(תכתב שכתב המחבר הר"ה ז"ל להרה"מ ז"ל מפרשקופא) (ומלא שום כתב המחבר הק' ז"ל בניני מורפתו כשהיה בן כ"ח שנה)
 אברהם בחרן הנגז יושב בשנת התכמנוים כל פינות אליו פונים ופונים פני פני נמר אומר לדור ודור ודורשי וישם לבנין לעולם ישו ובגוים לא יחשבו ה"ם כבוד מוחתני ואז"ל האנף הסודני והרנני המופלא והמופלג רב תנא ופליג מלא מים התלמוד כעל טעוריו שומר ושוקד הסודני והרנני הפורקים בשנתי שנים כ"ש מפארים עוה' אגדתם כ"י ומופיע

ידואי נח
 ולתוך
 טעם הבל
 לנתי
 דמות
 ר"י שו
 חזו תוס
 יסחי לבי
 דלא חתמי
 טעם נכ
 (נריש
 רכות) כיו
 טעם נכ
 ד
 ומה הוכיח
 דטעם חל
 ג' טעמי
 ח' הכתוב
 :
 צ"ח הים
 דהאי
 דלחוק
 יל תשנתי
 ל' אי ל'
 דהני
 הוא סק
 דלא תי
 שנת לא
 כלל היל
 יולא חתמי
 ז"ל שכתב
 כיו אייר
 (שה)
 סקני עשה
 הרנני
 דבנתי ישו
 וקני
 יו ודשי
 ואפיה לא
 ס' (נר
 ה אורסת
 י"ג כיו
 חתמי
 וכלא
 לא היה
 דן הוטע
 מדבר
 גרים דה
 רי לר"י
 רי ומכר
 לא יעבר
 וי"ו היה
 זלח בסקן
 בשמעת
 ס